

महाराष्ट्र विधानपरिषद

पहिले अधिवेशन, २०२२

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

मंगळवार, दिनांक २२ मार्च, २०२२ / चैत्र १, १९४४ (शके)

- (१) अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री
 - (२) अन्न व औषध प्रशासन मंत्री
 - (३) अल्पसंख्यांक विकास आणि औकाफ, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता मंत्री
 - (४) शालेय शिक्षण मंत्री
 - (५) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री
 - (६) पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री
 - (७) परिवहन, संसदीय कार्ये मंत्री
 - (८) पर्यटन, पर्यावरण व वातावरणीय बदल, राजशिष्टाचार मंत्री
- यांचे प्रभारी विभाग

प्रश्नांची एकूण संख्या - ३७

राज्यातील शाळांमध्ये विद्यार्थी संख्येमागे शिक्षकांच्या नियुक्तीसंदर्भातील सुधारित संच मान्यतेच्या निकषांबाबत

(१) * १२१३५ श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रवीण दटके, डॉ.परिणय फुके, श्री.रमेश कराड, श्री.गोपिचंद पडळकर : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात दिनांक १ एप्रिल, २०१० पासून बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, २००९ लागू करण्यात आला असून त्यातील तरतुदीनुसार इयत्ता १ ली ते ५ वी पर्यंतच्या ६० विद्यार्थ्यांकरीता २ शिक्षक,

६१ ते ९० विद्यार्थ्यांकरीता ३ शिक्षक, ९१ ते १२० विद्यार्थ्यांकरीता ४ शिक्षक, १२० ते २०० विद्यार्थ्यांकरीता ५ शिक्षक याप्रमाणे तसेच इयत्ता ६ वी ते ८ वी पर्यंतच्या प्रत्येक वर्गाला किमान १ शिक्षक तसेच ३५ विद्यार्थ्यांमागे १ शिक्षक देय आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासन निर्णय दिनांक २८ ऑगस्ट, २०१५ व दिनांक ८ जानेवारी, २०१६ अन्वये विहित केलेल्या संच मान्यतेच्या सुधारित निकषान्वये शाळेतील इयत्ता १ ली ते ५ वी पर्यंतचे सर्व विद्यार्थी मिळून ६० विद्यार्थ्यांकरीता २ शिक्षक व त्यानंतर वाढ होणाऱ्या प्रत्येक ३० विद्यार्थ्यांमागे १ अतिरिक्त शिक्षक तसेच इयत्ता ६ वी ते ८ वी मधील एकूण विद्यार्थी संख्येच्या ३५ विद्यार्थ्यांकरीता १ शिक्षक असे सुधारित निकष विहित करण्यात आले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अध्यापनाची प्रक्रिया व अभ्यासक्रम इयत्ता निहाय असताना शाळेतील एकूण विद्यार्थी संख्येच्या प्रमाणात शिक्षक संख्या निश्चित करणे अशैक्षणिक आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त संच मान्यतेच्या सुधारित निकषामुळे काही शाळेत वर्गतुकड्यांच्या संख्येपेक्षा शिक्षकांची संख्या कमी तर काही शाळेत वर्गतुकड्यांच्या संख्येपेक्षा शिक्षकांची संख्या जास्त अशी परिस्थिती निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, संच मान्यतेच्या सुधारित निकषाला विद्यार्थी हिताच्या आधारावर सर्वोच्च न्यायालयात आव्हान देण्यात आले असून, सदरहू प्रकरण प्रलंबित असल्याने प्रकरण प्राधान्याने निकाली काढण्याचे प्रयत्न करण्यात येत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(६) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) होय.

(२) होय.

(३) नाही.

(४), (५) व (६) शासन निर्णय दिनांक २८/०८/२०१५ अन्वये संचमान्यतेचे निकष निश्चित करण्यात आलेले आहेत. यामध्ये शासन निर्णय दिनांक

०२/०७/२०१६ व दिनांक ०१/०१/२०१८ अन्वये आवश्यकतेनुसार सुधारणा करण्यात आलेल्या आहेत. तथापि, सदर संचमान्यतेचे निकष नव्याने निश्चित करून सुधारित निकष लागू करण्याची मागणी होत आहे. त्यानुषंगाने संच मान्यतेचे सुधारित निकष निश्चित करण्याच्या अनुषंगाने कार्यवाही सुरु आहे.

**करडी (ता.मोहाडी, जि.भंडारा) येथील धान
खरेदी केंद्रावर कारवाई करण्याबाबत**

(२) * १२४६८ डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.निलय नाईक, श्री.नागोराव गाणार, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.रमेश कराड, श्री.प्रवीण दटके : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) करडी (ता.मोहाडी, जि.भंडारा) येथील जय किसान बहुउद्देशीय सुशिक्षित बेरोजगार सेवा सहकारी संस्थेच्या बोरी येथील धान खरेदी केंद्रात वजनमापात तफावत येत असल्याची तक्रार शेतकऱ्यांनी जिल्हाधिकारी, भंडारा, पणन अधिकारी, तहसिलदार व करडी पोलीस ठाणे, यांचेकडे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, करडी पोलीस ठाण्याच्या आवारात निरीक्षक वैधमापनशास्त्र विभाग, तुमसर व साकोली यांनी केलेल्या तपासणीत वजनमापे नुतनीकरण केले नसल्याचे, तसेच ४० किलो वजनात ४०० ग्रॅमची तफावत आढळून आल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, धानाची चोरी व शेतकऱ्यांची फसवणूक करणारे करडी येथील धान खरेदी केंद्र काळ्या यादीत टाकून कायमचे बंद करून केंद्राच्या संचालकावर कठोर कारवाई करण्याबाबत तसेच शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई देऊन नवे धान खरेदी केंद्र सुरु करण्यात यावे, अशी मागणी शेतकऱ्यांनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.छगन भुजबळ : (१) होय.

(२) होय.

(३) होय.

(४) जय किसान बहुउद्देशिय सुशिक्षित बेरोजगार सेवा सहकारी संस्थेच्या केंद्राचा धान खरेदी परवाना रद्द करण्यात आला असून खरेदी केंद्र बंद करण्यात आलेले आहे. तसेच वैधमापन शास्त्र यंत्रणेमार्फत सदर प्रकरणाची दखल घेऊन सदर संस्थेविरुद्ध वैधमापन शास्त्र अधिनियम, २००९ चे कलम २४(१) व ३०(सी) अन्वये गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील अंशतः अनुदानित शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे
परिभाषित अंशदायी निवृत्तीवेतन योजनेचे खाते उघडण्याबाबत**

(३) * १९२७ श्री.विक्रम काळे, श्री.बाळाराम पाटील, श्री.किशोर दराडे :
तारांकित प्रश्न क्रमांक १०४७८ ला दिनांक २७ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिलेल्या
उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा
करतील काय :-

(१) राज्यात दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ नंतर नियुक्त शिक्षकांना परिभाषित
अंशदायी निवृत्तीवेतन योजना लागू केली असून, नव्याने २० टक्के अनुदान
तसेच ४० टक्के अनुदान घेणाऱ्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या
नियुक्त्या दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ नंतरच्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, २० टक्के अनुदान घेत असलेल्या कर्मचाऱ्यांचे कोणतेच
निधीचे खाते नसल्याने, त्यांचे परिभाषित अंशदायी निवृत्तीवेतन योजनेचे खाते
उघडण्याबाबत मागणी केली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच, राज्यात परिभाषित अंशदायी निवृत्तीवेतन योजनेतील शिक्षक
कर्मचाऱ्यांची जिल्हानिहाय संख्या किती आहे, सर्वांची परिभाषित अंशदायी
निवृत्तीवेतन योजनेची खाती उघडली आहेत काय व खाती उघडण्याची प्रक्रिया
पूर्ण झाली आहे काय, तसेच, त्यांच्या खात्यावर वेतनातून कपात झालेली
रक्कम व शासनाचा देय हिस्सा जमा करून त्यांना पावती देण्याचे काम पूर्ण
झाले आहे काय,

- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून अंशतः अनुदानित शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे परिभाषित अंशदायी निवृत्तीवेतन योजनेचे खाते उघडण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) हे अंशतः खरे आहे.

नव्याने २०% व ४०% अनुदानावर आलेल्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजना लागू नाही. सदर पदांना १००% अनुदान मंजूर झाल्यानंतर राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजना लागू होईल.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) परिभाषित अंशदायी निवृत्तीवेतन योजनेतर्गत ६५१६५ प्राथमिक व ६०३३२ माध्यमिक शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची खाती उघडण्यात आली आहेत. तसेच राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजनेतर्गत ५०४९७ प्राथमिक व ६०११८ माध्यमिक खाती उघडण्यात आली असून या सर्व खात्यांवर शासन हिश्याची रक्कम जमा करून संबंधितांना पावत्या देण्याची कार्यवाही संबंधित वेतन पथक स्तरावरून सुरु आहे.

तथापि, डीसीपीएस योजनेविरुद्ध मा.न्यायालयात दावे दाखल असल्यामुळे काही कर्मचाऱ्यांनी डीसीपीएस/ एनपीएस खाती उघडण्यास विरोध केला आहे. त्यामुळे अशा कर्मचाऱ्यांची डीसीपीएस/ एनपीएस खाती उघडता आलेली नाहीत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील ग्रामीण भागातील द्वारिद्वयरेषेखालील विद्यार्थीनींच्या
उपस्थिती भत्यात वाढ करण्याबाबत**

(४) * ११७६८ श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.नागोराव गाणार, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.अरुण लाड, श्री.कपिल पाटील, डॉ.रणजित पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ग्रामीण भागातील शाळांमध्ये विद्यार्थीनींचे उपस्थितीचे प्रमाण वाढावे यासाठी शासनाने दिनांक ३ जानेवारी, १९९२ रोजीपासून सुरु करण्यात आलेल्या उपस्थिती भत्ता योजनेनुसार जिल्हा परिषद, नगरपालिका व नगरपरिषदेच्या शाळेत शिकणाऱ्या आदिवासी उपयोजन क्षेत्रातील तसेच आदिवासी उपयोजन क्षेत्राव्यतिरिक्त राज्याच्या अन्य भागातील अनुसूचित जाती व जमाती, विमुक्त जाती व भटक्या जमातीमधील दारिद्र्यरेषेखालील इयत्ता १ ली ते ४ थी मधील विद्यार्थीनींना शाळेतील उपस्थितीच्या प्रत्येक दिवसासाठी मागील २८ वर्षांपासून केवळ १ रुपया याप्रमाणे उपस्थिती भत्ता देण्यात येतो, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मागील ३० वर्षांनंतरही ७५ टक्के उपस्थित राहणाऱ्या विद्यार्थीनींना दररोज १ रुपये याप्रमाणे दरवर्षी रुपये २२० उपस्थिती भत्ता दिला जात असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ च्या सुमारास निदर्शनास आले, तसेच, कोरोना काळात शिक्षणाचा खर्च वाढल्याने, पालकांना विद्यालयीन खर्च परवडत नसल्याने मुलींवर शाळा सोडण्याची वेळ आली असून शासनातर्फे देण्यात येणारा १ रुपया उपस्थिती भत्ता अत्यंत कमी असल्याची भावना पालक व्यक्त करीत असल्याचेही निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू रक्कमेत वाढ करण्यात यावी यासाठी विद्यार्थीनींच्या पालकांनी शासनाकडे अनेकदा मागणी करूनही उपस्थिती भत्त्याच्या रक्कमेत वाढ करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, प्राथमिक शिक्षण विभागाने सदर उपस्थिती भत्त्यात वाढ करण्याबाबत प्रशासनास पत्रव्यवहार केला असून ग्रामीण भागातील मुलींच्या शाळेतील उपस्थितीचे प्रमाण वाढवून त्यांना आर्थिक व मानसिकदृष्ट्या सक्षम बनविण्याकरीता इतर कोणत्या योजना राबविण्याचे शासनातर्फे विचाराधीन आहे,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून दुर्गम भागातील मागास विद्यार्थीनींची शासकीय शाळांमध्ये उपस्थिती वाढविण्याच्यादृष्टीने देण्यात येणाऱ्या उपस्थिती भत्त्यात वाढ करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) हे खरे नाही.

(४) व (५) उपस्थिती भत्ता या योजनेनंतर म्हणजे १९९२ नंतर मुलींची उपस्थिती वाढविण्यासाठी केंद्र/ राज्य पुरस्कृत विविध नवीन योजना उदा. मध्यान्ह भोजन योजना, मोफत पाठ्यपुस्तके योजना, मोफत गणवेश योजना, विविध शिष्यवृत्त्या, वाहतूक भत्ता, मुलींसाठी वसतिगृह व आश्रम शाळा, कस्तूरबा गांधी विद्यालय, शौचालय/ स्वच्छतागृहे अशा अधिक प्रभावी नवीन योजना सुरु करण्यात आल्या. तसेच मानव विकास मिशनमार्फत मुलींना मोफत सायकल वाटप योजना व मोफत ST प्रवास योजना राबविण्यात येते. मुलींना १२ वी पर्यंत मोफत शिक्षण योजनाही राबविण्यात येत आहे. त्यामुळे ही योजना आता कालबाह्य झाली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

टी.सी.कॉलेज, बारामती (जि.पुणे) येथील

प्रबंधकावर कारवाई करण्याबाबत

(५) * ११७५९ श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.सदाशिव खोत : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) टी.सी.कॉलेज, बारामती (जि.पुणे) येथील प्रबंधक कॉलेजमधील प्राध्यापक महिला, शिक्षकेतर कर्मचारी तसेच कॉलेजमधील मुलींचा लैंगिक छळ करत असून त्यांच्यावर कारवाई करण्याची मागणी कॉलेजमधील शिक्षकवृंद यांनी निवेदनाद्वारे संचालक, उच्च व तंत्र शिक्षण, पुणे यांचेकडे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, टी.सी.कॉलेजच्या प्रबंधकाच्या गैरकृत्याबाबतच्या तक्रारी बारामती पोलीस स्टेशन येथे करण्यात आल्या असून, प्रबंधकाकडून प्रकरण बंद करण्याचा प्रयत्न करण्यात येत असल्याचा आरोप कॉलेजमधील शिक्षकवृंद यांनी शासनाकडे केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने प्रबंधकाला सहकार्य करणाऱ्या दोषी संस्थाचालकांवर व प्रबंधकावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.उदय सामंत : (१) हे खरे नाही.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

टी.सी.कॉलेज, बारामती, पुणे यांच्याकडून प्राप्त अहवालानुसार त्यांच्या महाविद्यालयातील प्रबंधक यांच्याविरुद्ध महाविद्यालयातील महिला कर्मचाऱ्यांकडून कोणतीही लेखी वा तोंडी स्वरूपातील तक्रार महाविद्यालयाकडे प्राप्त झालेली नाही. मात्र काही निनावी व्यक्तींनी संस्थेचे अध्यक्ष, सचिव, पोलीस यांच्याकडे महाविद्यालयातील प्रबंधक यांच्याविरुद्ध लैंगिक शोषणाचे आरोप करून चौकशीची मागणी केलेली आहे.

(३) याबाबत संबंधित पोलीस निरीक्षक, बारामती शहर पोलीस स्टेशन यांनी सखोल चौकशी करून सदरचे निनावी पत्र बोगस असल्याचे व पूर्णतः चुकीच्या गृहीतकावर आणि खोट्या माहितीवर आधारलेले व बदनाम करण्याच्या उद्देशाने लिहिल्याचे प्रथमदर्शनी आढळून आल्याबाबतचा स्वतंत्र गोपनीय अहवाल त्यांच्या वरिष्ठांना सादर केला आहे.

तसेच पोलीस खात्याकडे प्राप्त उक्त तक्रारीची दखल घेऊन महाविद्यालयातील विशाखा समितीने देखील स्वतंत्रपणे चौकशी करून त्यांचा अहवाल सादर केला असून त्यांच्याकडेही अशा प्रकारची कोणतीही तक्रार आल्याचे निदर्शनास आलेले नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मराठवाड्यातील जिल्हा परिषदेच्या शाळांना व्यावसायिक दराऐवजी घरगुती दराने वीज पुरवठा करण्याबाबत

(६) * १९८७ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.विक्रम काळे :
सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मराठवाड्यातील ग्रामीण भागात जिल्हा परिषदेतर्गत असलेल्या १२६४५ शाळांपैकी ५२७९ शाळांचे थकीत वीज देयक रुपये ९८२ लक्ष असून, त्यातील २४३ शाळांच्या थकीत देयकांमुळे वीज जोडणी तोडण्यात आल्याचे तसेच सदर शाळांचे मिटरही वीज मंडळाने काढून नेल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ग्रामीण भागातील शाळांना वीज पुरवठा होत नसल्याने विद्युत उपकरणे व संगणक देखील बंद अवस्थेत असून, शाळांना व्यावसायिक दराने वीज जोडणी दिली जाते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शाळांना व्यावसायिक ऐवजी घरगुती दराने वीज पुरवठा करण्याबाबतचा निर्णय घेऊन थकीत वीज देयके तात्काळ भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

मराठवाड्यातील ४२७४ जिल्हा परिषद शाळांचे वीज बिल थकीत असल्याने वीज जोडणी तोडण्यात आली आहे.

(३) शाळांना वीज पुरवठा दरात सवलत देण्याबाबत मा.मंत्री (ऊर्जा) यांच्यासोबत बैठक आयोजित करण्यात येत आहे.

सन २०२०-२०२१ या आर्थिक वर्षात सादील अनुदानातून मराठवाड्यातील ८ जिल्ह्यातील २६७७ जिल्हा परिषद शाळांचे कायम स्वरूपी बंद (Permanently Disconnected) वीज देयकांची थकीत रक्कम एकूण रुपये ३२०.५९ लक्ष अदा करण्यात आली आहे.

तसेच, सन २०२१-२०२२ या आर्थिक वर्षात अनुदान निर्धारण पूर्ण झालेल्या जिल्हा परिषदेच्या शाळांकरीता रुपये २२५०.०० लक्ष इतके सादील अनुदान वितरित करण्यात आले आहे. त्यामधून, थकीत वीज देयके अदा करण्याची कार्यवाही करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील टाळेबंदीच्या कालावधीतील सेवक संच निश्चितीबाबत

(७) * १२२७१ डॉ.रणजित पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात कोरोनाच्या पार्श्वभूमीवर सर्व शैक्षणिक संस्था, शाळा, कनिष्ठ महाविद्यालये बंद असल्याने विद्यार्थ्यांना शाळांमध्ये प्रवेश घेणे शक्य नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शाळा बंद असल्याने व टाळेबंदीमुळे अद्याप एकाही विद्यार्थ्याचा शाळेत प्रवेश न झाल्याने सेवक संच निश्चिती करताना अडचणी निर्माण होत असून सेवक संचात विद्यार्थी संख्या दिसत नसल्याने बरेच शिक्षक पुढील शैक्षणिक सत्रात अतिरिक्त होण्याची शक्यता आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ मध्ये कोणत्याही शिक्षकाला अतिरिक्त न करण्यासंदर्भातील शासन निर्णय निर्गमित करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) नाही.

(२) नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**डेक्कन कॉलेज, पुणे येथील पुरातन वस्तुंचे जतन करण्याकरीता
जागा व निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत**

(८) * १२४९१ अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.प्रसाद लाड, डॉ.परिणय फुके, डॉ.रणजित पाटील, श्री.विक्रम काळे : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिंधु संस्कृतीच्या शोधासंदर्भातील उत्खननामुळे जागतिक पातळीवर विख्यात असलेल्या पुण्याच्या डेक्कन कॉलेजला जागा आणि निधीची कमतरता असल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, हडप्पासारख्या विविध उत्खनन स्थळांवरून संकलित केलेल्या वस्तुंचे जतन करण्यास अडचणी निर्माण झाल्या असून पुरातत्व शास्त्रज्ञांनी सन १९४० पासून संकलित केलेले लाखो वर्षापूर्वीचे नमुने प्लास्टिक

पिशव्यांमध्ये भरून ठेवण्याची वेळ दोनशे वर्षे जुन्या असलेल्या संस्थेवर आल्याचे दिनांक २८ डिसेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, गत काही वर्षात देशभरातील १०० हून अधिक ठिकाणांहून विविध प्रकारचे नमुने संकलित करण्यात येऊन त्यात मानवी सांगाडे, हाडे, दात, झाडांची पाने, मुळे तसेच भांडी, धान्य, शिंपले, धातूच्या वस्तू, दगड, मातीचे दागिने व नमुने आदींचा समावेश असून काही हाडे आणि सांगाडे फरशीवर, टेबलवर, दरवाजे नसलेल्या कपाटांमध्ये उघडे ठेवल्याचे व त्यांच्या जतनासाठी आवश्यक तापमानावर काही नियंत्रण ठेवले नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, डेक्कन कॉलेज, पुणे या संस्थेस राज्य शासनाकडून कमी निधी मिळत असल्याने उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून देखभाल निधी मिळण्याबाबत सदर संस्थेने शासनाकडे मागणी केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, पुरातत्व विषयात उत्खननातून मिळालेले विविध प्राण्यांचे सांगाडे, वस्तू, दगड-माती, वनस्पती इत्यादींचे नमुने गोळा करून त्यावर अभ्यासात्मक निरीक्षणासाठी पर्यायी मार्ग शोधणे, महाकाय दुर्बिणींनी पुरविलेली माहिती व पृथ्वीवरील पुरातन वस्तूंचा अभ्यास करण्यासाठी वा एखादे अॅप तयार करून सगळ्या वस्तूंचे तपशीलासह जिवंत चित्रण आणि त्याद्वारे आभासी चित्रीकरणाच्या आधारे पुढील संशोधन झाल्यास पुरातत्व विभागाकडे असलेल्या वस्तू जपून ठेवण्याची गरज उरणार नाही, हे ही खरे आहे काय,

(६) असल्यास, उक्त वस्तूंचे जतन करण्याबाबत डेक्कन कॉलेजला जागा व निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.उदय सामंत : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) खरे नाही.

पुरातत्वीय वस्तु या प्लाॅस्टिक झिपलॉक बॅगमध्ये ठेवण्यात आलेल्या आहेत.

- (३) अंशतः खरे आहे.
 (४) खरे आहे.
 (५) खरे नाही.

आभासी चित्रीकरण अथवा अॅप हे सामान्य लोकांपर्यंत माहिती पुरवण्यासाठी वापरता येईल. तथापि, उत्खननात मिळालेल्या विविध मूळ वस्तु अभ्यास व संशोधनासाठी पुरातत्व विभागाकडे जपून ठेवण्याची गरज आहे. कारण याच महत्वाच्या वस्तुंवरती विविध प्रकारे शास्त्रीय कामे करून नवीन माहिती प्रकाशात येते त्यामुळे वस्तुंना जपून ठेवणे गरजेचे आहे.

(६) डेक्कन कॉलेज पदव्युत्तर व संशोधन संस्था, पुणे या संस्थेचे द्विशताब्दी वर्षपूर्ती निमित्त बांधकाम व आधुनिकीकरणासाठी सन २०२२-२०२३ या आर्थिक वर्षात निधीची मागणी वित्त विभागास करण्यात आली आहे.

**नागपूर जिल्हा परिषदेच्या शिक्षण विभागाद्वारे खरेदी केलेल्या
 पॉलीमर रॅकमध्ये अनियमितता झाल्याबाबत**

- (९) * १२३७८ श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) नागपूर जिल्हा परिषदेमधील शिक्षण विभागाद्वारे रुपये २.४९ कोटीच्या पॉलिमर रॅकची खरेदी करण्यात आली होती, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शिक्षण विभागाच्या विषय समिती बैठकीत सदरहू पॉलीमर रॅक खरेदीसंदर्भात विषय न घेता त्यास मंजूरी घेण्यात आली, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त व्यवहारात अनियमितता तथा निकृष्ट दर्जाच्या रॅकचा पुरवठा कंत्राटदाराने केल्याची तक्रार जिल्हा परिषद सदस्यांनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून संबंधित कंत्राटदार व पदाधिकार्यांविरुद्ध गुन्हे दाखल करून त्यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) अशा स्वरूपाची तक्रार संबंधित क्षेत्रिय यंत्रणेस प्राप्त आहे. सदर पॉलीमर दफ्तरालय साहित्याची खरेदीची प्रकिया ही उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या शासन निर्णय दिनांक ०१/१२/२०१६ मधील विहित खरेदी पध्दतीवर अवलंबून राबविण्यात आलेली असून, त्यामध्ये कोणतीही अनियमितता झालेली नाही. यासंदर्भात प्राप्त तक्रारीस अनुसरून सविस्तर माहितीसह वस्तुस्थिती संबंधितांस कळविण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील माध्यमिक शाळांमधील शिपाई पदाच्या अनुकंपा तत्वावरील नियुक्तीस मान्यता देण्याबाबत

(१०) * १२१८० श्री.बाळाराम पाटील, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.अभिजित वंजारी, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.विक्रम काळे, श्री.राजेश राठोड, श्री.किशोर दराडे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील माध्यमिक शाळांमधील शिक्षकेतर कर्मचारी पदभरती आकृतीबंधासंदर्भात दिनांक ११ डिसेंबर, २०२० रोजीच्या शासन निर्णयानुसार संच मान्यतेमधून शिपाई पद वगळल्यामुळे अनुकंपा तत्वावरील शिपाई पदास मान्यता देता येत नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अनुकंपा तत्वावर राज्यामध्ये शिपाई पदाची अनेक प्रकरणे प्रलंबित असून शालेय शिक्षण विभागाने जिल्हानिहाय प्रलंबित पदांची माहिती देखील मागविली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून अनुकंपा तत्वावरील शिपाई पदास मान्यता देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) दिनांक ११/१२/२०२० रोजीच्या शासन निर्णयाव्दारे सेवानिवृत्तीने रिक्त होणारी चतुर्थश्रेणीतील पदे व्यपगत करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. तथापि, पदावर कार्यरत असताना मृत्यू झालेल्या

शिपायाच्या वारसास तो अन्य प्रवर्गासाठी पात्र नसेल तर शिपाई पदावर नियुक्ती देण्यात येते.

(२) होय.

(३) अनुकंपा नियुक्तीबाबतचे धोरण सुधारित करण्याची बाब विचाराधीन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मराठवाड्यातील वक्फ बोर्डाच्या जमिनीवर
भूमाफियांनी अतिक्रमण केल्याबाबत**

(११) * ११८३१ डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, श्री.अंबादास दानवे : सन्माननीय वक्फ मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मराठवाड्यातील वक्फ बोर्डाच्या सुमारे ३५ हजार एकर जमिनीचा भूमाफियांनी ताबा घेतल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त जमिनीपैकी ७० टक्के जमीन अतिक्रमित झाली असून महसूल विभागाच्या संगनमताने भूमाफियांनी जमिनीचा ताबा घेतल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच, औरंगाबाद येथील दर्गाह दाऊद अवलिया मगरिबी या वक्फ संस्थेची मालमत्ता कायदेशीर कार्यवाही करून वक्फ अधिनियम १९९५ च्या कलम ९७ अन्वये ताब्यात घेण्याबाबत शासन निर्णय, दिनांक ११ ऑगस्ट, २०१७ रोजी जाहीर करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, भाडेपट्टा करार रद्द करणे व सदरची मालमत्ता वक्फ मंडळाकडे पुर्ववत करणे, याबाबत विलंब व दुर्लक्ष करणाऱ्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी, वक्फ मंडळ, औरंगाबाद यांच्याविरुद्ध कारवाई करण्यात यावी अशी मागणी परभणी येथील सामाजिक कार्यकर्त्यांनी मा.मुख्य सचिव, मुंबई यांच्याकडे माहे सप्टेंबर-ऑक्टोबर, २०२१ दरम्यान ई-मेलव्दारे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार संबंधितांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.नवाब मलिक : (१) नाही.

- (२) अंशतः खरे आहे. राज्यातील सुमारे ७०% वक्फ जमिनी अतिक्रमणाखाली आहेत.
- (३) होय.
- (४) अशा आशयाचे ई-मेल मुख्य सचिव कार्यालयास प्राप्त झाल्याचे आढळून आले नाही.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील दिव्यांग व विशेष विद्यार्थ्यांसह सर्व ग्रामीण भागातील
विद्यार्थ्यांसाठी स्वतंत्र शिक्षण वाहिनी सुरु करण्याबाबत**

(१२) * १२६७० डॉ.सुधीर तांबे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात कोरोनाच्या काळात दिव्यांग, विशेष विद्यार्थी तसेच ग्रामीण भागातील मुले ऑनलाईन नेटवर्क नसल्यामुळे शिक्षणापासून वंचित राहत असल्याचे निदर्शनास आल्याने मा.मुंबई उच्च न्यायालयाने मुलांच्या शिक्षणासाठी स्वतंत्र शिक्षण वाहिनीबाबत मुद्दा उपस्थित केल्याचे दिनांक ३ ऑगस्ट, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, पूर्वी मोबाईल नसताना सर्व प्रकारचे कार्यक्रम दाखविले जायचे, शेतकऱ्यांसाठी दूरदर्शनवरील “आमची माती आमची माणसं” हा कार्यक्रम प्रभावी ठरला, त्याचधर्तीवर दिव्यांग विशेष विद्यार्थ्यांचा तसेच सर्वच विद्यार्थ्यांसाठी दूरदर्शनवर ठराविक कालावधीसाठी शिक्षणाचे धडे देण्याबाबत विचार करावा असे खंडपीठाने सुचविले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून मा.उच्च न्यायालयाने दिलेल्या सूचनेवर निर्णय घेऊन दिव्यांग व विशेष विद्यार्थ्यांना शिक्षणाचे धडे देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) हे अंशतः खरे आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

(३) कोरोना कालावधीत दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र यांचेमार्फत अभ्यासमाला या उपक्रमांतर्गत विशेष ई-साहित्य उपलब्ध करून देण्यात आले तसेच, जीओ सावन व रेडीओच्या माध्यमातून विशेष शैक्षणिक कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते. तसेच, विभागामार्फत राज्यातील इयत्ता १ ली ते १२ वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी डी.डी. सह्याद्री वाहिनीवरून "ज्ञानगंगा" शैक्षणिक कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.

मा.उच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी विशेष मार्गदर्शन उपलब्ध करून देण्यास्तव साईन भाषेवर आधारित तासिका तयार करणे व विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी स्वतंत्र शैक्षणिक वाहिनी सुरु करण्याबाबतची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळातर्फे दहावी-बारावीच्या परीक्षांकरीता पर्यायी मार्ग सुचविण्याबाबत

(१३) * ११९८५ श्री.विलास पोतनीस, श्री.सुनिल शिंदे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळातर्फे (राज्य मंडळ) माहे मार्च-एप्रिलमध्ये होणाऱ्या इयत्ता १० वी व इयत्ता १२ वी च्या परीक्षांवर कोरोनाच्या तिसऱ्या लाटेचे संकट निर्माण झाले असून राज्य मंडळाचा अद्यापही ऑफलाईन पध्दतीने परीक्षा घेण्याचा निर्णय आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गत वर्षी इयत्ता १० वी व इयत्ता १२ वी च्या परीक्षांचा झालेला गोंधळ पाहता राज्य मंडळाला यावर्षी परीक्षांबाबत अन्य पर्यायांची देखील तयारी करण्याची आवश्यकता आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक भवितव्याच्यादृष्टीने इयत्ता १० वी व इयत्ता १२ वी च्या परीक्षा महत्वाच्या असल्याने शासनाने यावेळेस प्रत्यक्ष परीक्षा होऊ न शकल्यास कोणत्या पध्दतीने मूल्यमापन करण्याचा निर्णय घेतला आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) होय.

(२) व (३) मार्च-एप्रिल, २०२२ मध्ये इयत्ता १० वी व इयत्ता १२ वी च्या परीक्षा ऑफलाईन पध्दतीने आयोजित करण्यात येणार आहेत. तथापि, काही अपरिहार्य कारणांमुळे संपूर्ण विषयांची किंवा काही विषयांची परीक्षा होऊ शकली नाही, तर यासंदर्भात राज्य शैक्षणिक, संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, तसेच विविध शिक्षण तज्ञांसोबत समन्वयाने व नियमानुसार मूल्यमापनाची व गुणदानाची पध्दती निश्चित करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वांद्रे, मुंबई येथील सह संचालक, व्यवसाय शिक्षण व
प्रशिक्षण यांचेवर कारवाई करण्याबाबत**

(१४) * ११९७७ श्री.अमोल मिटकरी, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अरुण लाड : सन्माननीय कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) टेंडर स्कीन इंटरनॅशनल अॅकेडमी संस्थेने वांद्रे, मुंबई येथील व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण कार्यालयात संस्थेच्या विविध कोर्सेसच्या मंजूरीसाठी अर्ज करून आवश्यक त्या कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर सदरहू संस्थेला माहे जुलै, २०२१ मध्ये शासनाने पुर्वमंजूरी दिल्याचे दिनांक ४ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदरहू कार्यालयातील सहसंचालकांनी कोर्सेसला अंतिम मंजूरी देण्याच्या मोबदल्यात रुपये ५ लाख रकमेची मागणी केल्याचे त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, अर्जदाराने लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाकडे केलेल्या तक्रारीनुसार लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने सहसंचालकास लाच स्वीकारताना पकडले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून संबंधित दोषीविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.नवाब मलिक : (१) टेंडर स्कीन इंटरनॅशनल अॅकेडमी, मुंबई या संस्थेने दिनांक ०७ जून, २०२१ रोजी संस्थेच्या अभ्यासक्रमाच्या स्वरूपाला मान्यता देण्याबाबत महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास मंडळ, वांद्रे (पूर्व), मुंबई यांना प्रस्ताव सादर केला होता. त्यास महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास मंडळ, वांद्रे (पूर्व), मुंबई यांनी दिनांक ०८ जुलै, २०२१ रोजीच्या आदेशान्वये मान्यता दिलेली आहे. तदनंतर उक्त संस्थेने दिनांक १८ ऑगस्ट, २०२१ रोजी अभ्यासक्रमाच्या नवीन/ अधिकच्या तुकड्या स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर सुरु करण्यासाठी मान्यता मिळण्याबाबतचा प्रस्ताव महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास मंडळ, मुंबई यांना सादर केला होता. त्यास अनुसरून महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास मंडळ, वांद्रे, मुंबई यांनी दिनांक ३१ डिसेंबर, २०२१ रोजीच्या पत्रान्वये टेंडर स्कीन इंटरनॅशनल अॅकेडमी, मुंबई या संस्थेच्या अभ्यासक्रमाच्या स्वरूपाला मान्यता देण्याबाबतचा प्रस्ताव शिफारशीसह शासनास सादर केला होता. त्यानुषंगाने दिनांक १८ जानेवारी, २०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये अभ्यासक्रम सुरु करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

(२) व (३) लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग, मुंबई यांच्या दिनांक १० जानेवारी, २०२२ रोजीच्या पत्रान्वये श्री.अ.म. जाधव, अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास मंडळ तथा प्रभारी सह संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय, मुंबई यांनी टेंडर स्कीन इंटरनॅशनल अॅकेडमी, मुंबई या संस्थेच्या कोर्सेसला अंतिम मंजूरी देण्याच्या मोबदल्यात रुपये ५ लाख रकमेची मागणी करून ती स्वीकारतांना त्यांना दिनांक ०४ जानेवारी, २०२२

रोजी रंगेहात पकडले आहे. तसेच त्यांच्याविरुद्ध दिनांक ५ जानेवारी, २०२२ रोजी भ्रष्टाचार प्रतिबंध अधिनियम, १९८८ चे कलम ७ अन्वये गु.र.क्र.०१/२०२२ गुन्हा दाखल होऊन त्यांना अटक झाली असल्याचे कळविले आहे.

- (४) श्री.अ.म. जाधव, अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास मंडळ तथा प्रभारी सह संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय, वांद्रे (पूर्व), मुंबई यांना दिनांक २० जानेवारी, २०२२ रोजीच्या शासन आदेशान्वये दिनांक ०५ जानेवारी, २०२२ पासून पूर्वलक्षीप्रभावाने निलंबित करण्यात आले आहे. तसेच त्यांच्याविरुद्ध महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम, १९७९ मधील तरतुदीनुसार शिस्तभंगविषयक कारवाई सुरु करण्यात येत आहे.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यामध्ये खाद्यतेल भेसळयुक्त आढळून आल्याबाबत

(१५) * १२७१९ श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.सुरेश धस, श्री.सदाशिव खोत, श्री.प्रसाद लाड, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.निलय नाईक, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेशदादा पाटील, अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भारतीय अन्न सुरक्षा आणि मानक प्राधिकरण (FSSAI) यांनी गत वर्षी केलेल्या खाद्यतेलाच्या सर्वेक्षणामध्ये राज्यात २.४२ टक्के नमुने भेसळयुक्त असल्याचे तसेच २६.२ टक्के नमुने विविध गुणवत्ता चाचण्यांमध्ये अपात्र असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त सर्वेक्षणामध्ये खाद्यतेलाच्या पिशवीवर नमूद केलेले विविध विटामिन\ मिनरल हे घटक तेलामध्ये नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. राजेंद्र शिंगणे : (१) हे अंशतः खरे आहे.

अन्न सुरक्षा व मानके प्राधिकरण (FSSAI), नवी दिल्ली यांनी National Edible Oil Survey दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२० ते दिनांक २७ ऑगस्ट, २०२० या कालावधीत राज्यातील ३१ जिल्ह्यांमध्ये आयोजित करून खाद्यतेलाचे २५३ सर्वेक्षण नमुने गुणवत्ता, सुरक्षितता व लेबलदोष यांच्या चाचणीसाठी विश्लेषणासाठी घेतले होते. सदर सर्वेक्षणानुसार राज्यात एकूण १९.७६ टक्के (५० नमुने) अन्न नमुने अन्न सुरक्षा व मानके कायदा २००६, नियम व नियमन २०११ मध्ये नमूद केलेल्या मानकाप्रमाणे नसल्याचे आढळले. त्यापैकी अन्न सुरक्षा व मानके कायद्यात नमूद केलेल्या Safety parameters मधील मानकाप्रमाणे नसलेल्या अन्न नमुन्यांचे प्रमाण ५.९२ टक्के (१५ नमुने) असून, अन्न सुरक्षा व मानके कायद्यांतर्गत लेबलदोष (Misbranded) आढळून आलेले अन्न नमुने ३.५६ टक्के (९ नमुने) आहेत व Safety parameters किंवा लेबलदोष (Misbranded) सह Quality parameters मधील मानकाप्रमाणे नसलेल्या अन्न नमुन्यांचे प्रमाण एकूण १९.७६ टक्के (५० नमुने) आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) National Edible Oil Survey २०२० च्या अनुषंगे राज्यात मोहिम राबवून सर्वेक्षणात नमूद केलेल्या जिल्ह्यामधून नमूद ब्रँडचे खाद्यतेलाचे एकूण ४३ अन्न नमुने विश्लेषणासाठी घेण्यात आले आहेत. त्यापैकी ०१ अन्न नमुन्याचा अहवाल प्रमाणित घोषित झाला असून उर्वरित अन्न नमुन्यांचे विश्लेषण अहवाल प्रलंबित आहेत. विश्लेषण अहवाल प्राप्त होताच अहवालातील उल्लंघनाच्या अनुषंगे अन्न सुरक्षा व मानके कायद्यांतर्गत योग्य ती पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**परभणी जिल्ह्यातील शाळांनी शिक्षण हक्क कायद्यातील
निकाशांचे पालन करण्याबाबत**

(१६) * १२१०१ श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.विक्रम काळे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) परभणी जिल्ह्यातील सुमारे १३१ शाळांनी शिक्षण हक्क कायद्यातील तरतूदीप्रमाणे आरटीईचे निकष पूर्ण केले नाही, अशा शाळांची तपासणी गट शिक्षणाधिकारी यांनी सन २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ज्या शाळांनी निकषांचे पालन केले नाही, अशा शाळांची चौकशी करण्यात आली आहे काय, तसेच, तालुकानिहाय शाळांची व निकषांचे पालन न केलेल्या शाळांची सविस्तर माहिती काय आहे,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) होय.

(२) व (३) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, परभणी यांच्या दिनांक ०४/०३/२०२१ च्या आदेशानुसार सर्व गटशिक्षणाधिकारी यांनी केलेल्या तपासणीच्या अनुषंगाने परभणी जिल्ह्यातील ७३ शाळांना त्रुटीची पूर्तता करण्याबाबत कारणे दाखवा नोटीशी बजावण्यात आल्या होत्या. बहुतांश शाळांनी त्रुटीची पूर्तता केली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य परिवहन महामंडळाच्या अधिकाऱ्यांचे थकीत वेतन देण्याबाबत

(१७) * १२९२९ श्री.प्रसाद लाड, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे, डॉ.परिणय फुके, श्री.नागोराव गाणार, श्री.निलय नाईक : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य परिवहन महामंडळाच्या कार्यालयीन कामकाजातील दिरंगाईमुळे सुमारे १५० हून अधिक अधिकारी वेतन निश्चितीपासून वंचित असून सन २०१६ पासून सरळसेवा भरती प्रक्रियेतून नियुक्त झालेल्या व नियमित बढती पात्र ठरलेल्या अनेक अधिकाऱ्यांचा यात समावेश आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू कर्मचाऱ्यांचे स्थायीकरण होऊन ३ वर्षे होवूनही एसटी प्रशासनाने सदर अधिकाऱ्यांची वेतन निश्चिती न केल्यामुळे ७ वर्षांपासून सदरहू अधिकारी अत्यंत कमी वेतनात काम करीत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मागील चार ते पाच वर्षांच्या करारातील वेतनवाढ, महागाई, घरभाडे व पूरक भत्ते मिळण्याकरीता अधिकाऱ्यांनी मा.परिवहन मंत्री महोदय, उपाध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक, एसटी महामंडळ यांचेकडे लेखी निवेदनाव्दारे मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार सदरहू अधिकाऱ्यांचे प्रलंबित वेतन वेळेत मिळण्याकरीता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. अनिल परब : (१) दिनांक ३१/०३/२०१६ रोजी कार्यरत असणाऱ्या अधिकाऱ्यांना दिनांक ०१/१०/२०१८ पासून अंतरिम वाढ देण्यात आली आहे.

(२) दिनांक ०१/०४/२०१६ पासून आर्थिक सोयी-सुविधा देण्याबाबतच्या अंतिम निर्णयाबाबतची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) होय.

(४) दिनांक ३१/०३/२०१६ रोजी कार्यरत असणाऱ्या अधिकाऱ्यांना दिनांक ०१/१०/२०१८ पासून अंतरिम वाढ देण्यात आली आहे.

(५) विलंब झालेला नाही.

राज्यातील अंशतः अनुदानित शाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सहाव्या वेतन आयोगाची थकबाकी मिळण्याबाबत

(१८) * १३११५ श्री.जयंत आसगावकर, श्री.अभिजित वंजारी : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अंशतः अनुदानित शाळेच्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सहाव्या वेतन आयोगाची थकबाकी देण्यात आली नसल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील अंशतः अनुदानित शाळेच्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सहाव्या वेतन आयोगाची थकबाकी देण्यासाठी शिक्षक संचालक (प्राथमिक) यांच्याकडून मागविण्यात आलेल्या प्रस्तावावर निर्णय घेण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या थकबाकीकरीता शिक्षक संचालक यांच्याकडून मागविण्यात आलेल्या प्रस्तावाचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सहाव्या वेतन आयोगातील थकबाकी देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, तसेच थकबाकीसंदर्भातील निधी उपलब्ध करून देण्याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१), (२) व (३) हे अंशतः खरे आहे. राज्यातील मान्यताप्राप्त अंशतः अनुदानित खाजगी शाळांमधील निवृत्तीवेतन/ परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना लागू नसलेल्या प्राथमिक शाळांतील ५९९ शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना रुपये ५.५६ कोटी इतकी ६ व्या वेतन आयोगाच्या फरकाची थकबाकी अदा करण्याबाबतचा प्रस्ताव १३/८/२०२० च्या पत्रान्वये प्राप्त झाला आहे.

(४) व (५) शिक्षण संचालक (प्राथमिक) यांच्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने राज्यातील मान्यताप्राप्त अंशतः अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक व अध्यापक विद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सहाव्या वेतन आयोगाची थकबाकी एकरकमी रोखीने अदा करण्याबाबत शासन निर्णय दिनांक १७ फेब्रुवारी, २०२१ अन्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. सदर थकबाकीसाठीचा निधी कोरोना पार्श्वभूमीवर निधीच्या उपलब्धतेनुसार अदा करण्यात येत आहे.

**हिंगोली जिल्ह्यात स्थलांतरीत मजूरांच्या पाल्यांसाठी
हंगामी वसतिगृहे सुरु करण्याबाबत**

(१९) * १३२२७ डॉ.प्रज्ञा सातव, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.राजेश राठोड : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली जिल्ह्यात स्थलांतरित मजूरांच्या पाल्यांना शिक्षण घेता यावे यासाठी त्यांच्या निवासासह भोजनाची व्यवस्था हंगामी वसतिगृहाद्वारे केली जात आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महाराष्ट्र शिक्षण परिषदेकडे पाठविलेल्या आराखड्यात गटशिक्षण अधिकाऱ्यांनी वसतिगृहासाठी निधीची मागणी न केल्याने एकही हंगामी वसतिगृह सुरु होणार नसल्याचे स्पष्ट झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार निधीची तरतूद करून येथील स्थलांतरीत मजूरांच्या पाल्यांसाठी हंगामी वसतिगृहे सुरु करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) एक गाव एक बालरक्षक या संकल्पनेची प्रभावी अंमलबजावणी सुरु आहे.

हिंगोली जिल्ह्यामध्ये एक गाव एक बालरक्षक ही चळवळ शाळाबाह्य, स्थलांतरीतांच्या पाल्यांना शिक्षणाच्या प्रवाहात आणण्याकरीता व स्थलांतरण रोखण्यासाठी अतिशय प्रभावी अंमलबजावणी सुरु आहे. माहे फेब्रुवारी, २०२२ मध्ये स्थलांतरीतांच्या पाल्यांची माहिती घेतली असता बालरक्षकांच्या मदतीने स्थलांतरण रोखण्यात यंत्रणेस यश प्राप्त झाले आहे. त्यामुळे गटशिक्षणाधिकारी यांनी सन २०२१-२०२२ मध्ये हंगामी वसतिगृहाची आवश्यकता नसल्याचे कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वाशिम जिल्ह्यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे
थकीत वेतन सुरु करण्याबाबत**

(२०) * १३३२५ श्री.किरण सरनाईक : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वाशिम जिल्ह्यातील १३९ शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या वैयक्तिक मान्यता अद्यापपर्यंत रद्द केल्या नसून १३९ पैकी ६६ कर्मचाऱ्यांचे वेतन माहे फेब्रुवारी, २०२१ पासून बंद असल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०२२ च्या पहिल्या सप्ताहात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, उक्त ६६ कर्मचाऱ्यांना अधिकाऱ्यांनी सुनावणीदरम्यान त्यांची बाजू मांडण्याची संधी दिली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार वाशिम जिल्ह्यातील ६६ शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे मागील एक वर्षाचे थकीत व नियमित वेतन मिळण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) वैयक्तिक मान्यता अवैध ठरल्याने ६० कर्मचाऱ्यांचे वेतन थांबविण्यात आले आहे.

(२) व (३) या संदर्भात आयुक्त (शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्याकडून अहवाल मागविण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई विद्यापीठाने विविध महाविद्यालयांना परीक्षा
मुल्यमापन केंद्रासाठी दिलेल्या निधीबाबत**

(२१) * १३३९३ श्री.सुनिल शिंदे, श्री.विलास पोतनीस : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई विद्यापीठाने परीक्षा घेण्याची जबाबदारी विविध महाविद्यालयांवर सोपविल्याने मूल्यमापन केंद्राच्या खर्चासाठी मुंबई विद्यापीठाने १८३ महाविद्यालयांना दिलेल्या चार कोटींच्या आगाऊ रकमेचा हिशोब महाविद्यालयांनी विद्यापीठाला सादर केला नसल्याचे दिनांक ७ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने सदरहू निधीचा हिशोब मुंबई विद्यापीठास सादर न करणाऱ्या महाविद्यालयांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.उदय सामंत : (१) व (२) हे अंशतः खरे आहे.

विद्यापीठाच्या प्रचलित कार्यपध्दतीनुसार परीक्षा संबंधित मूल्यमापन केंद्राच्या (CAP) खर्चासाठी विद्यापीठामार्फत सन २०१३ ते २०१६ या कालावधीत विविध एकूण १८३ महाविद्यालयातील मूल्यमापन केंद्रांना (CAP) एकूण रुपये ४,२४,५७,४४६/- एवढी अग्रीम रक्कम दिली असून त्यापैकी २३ महाविद्यालयांनी अग्रीम रक्कमेपोटीचे हिशोब विद्यापीठाकडे सादर केले आहेत. उर्वरित महाविद्यालयांचे अग्रीम हिशोब मागविण्याची प्रक्रिया विद्यापीठ स्तरावर सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जत (जि.सांगली) तालुक्यातील सीमावर्ती गावांमधील
मराठी माध्यमाच्या शाळांना अनुदान देण्याबाबत**

(२२) * १३४७२ श्री.अरुण लाड : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जत (जि.सांगली) तालुक्यातील सीमावर्ती गावातील कन्नडबहुल २१ गावांमध्ये मराठी माध्यमांच्या खाजगी अनुदानित माध्यमिक शाळा सुरु करण्याचा निर्णय शासनाच्या सन २०१३ रोजीच्या परिपत्रकान्वये घेण्यात आल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, त्यानुसार सदर शाळा सुरु झाल्यानंतर प्रथम वर्षी २० टक्के शासकीय अनुदान देण्यात येऊन पाच वर्षात शाळांना १०० टक्के अनुदान देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला होता, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, राज्याच्या सीमावर्ती भागात कन्नड माध्यमाच्या शाळा असून मराठी माध्यमांच्या माध्यमिक शाळा नसल्याने मराठी भाषिक विद्यार्थ्यांना कन्नड भाषेतून शिक्षण घ्यावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सीमावर्ती भागात शाळा सुरु करण्यासाठी प्रशासकीय स्तरावर छाननी होऊन खाजगी संस्थांच्या २१ शाळांसाठी १४२ प्रस्ताव शासनाकडे सन २०१३ मध्ये पाठविण्यात आले असून सदरहू प्रस्तावास शासनाने मंजुरी व अनुदान दिले नसल्याचे दिनांक ९ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदर प्रस्तावांना मंजुरी देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१), (२), (३), (४) व (५) जत (जि.सांगली) तालुक्यातील सीमावर्ती भागातील २१ गावांमध्ये मराठी माध्यमाच्या माध्यमिक शाळा खाजगी संस्थांमार्फत सुरु करण्याकरीता प्रस्ताव मागविण्याचा निर्णय दिनांक ०७/०८/२०१३ च्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आला. तथापि, सीमावर्ती भागातील मराठी माध्यमिक शाळांबाबतचे धोरण व त्यानुषंगाने मागविण्यात आलेले सर्व प्रस्ताव, यासंदर्भातील सर्व आदेश व शासन निर्णय, दिनांक ०२ मार्च, २०१७ च्या शासन निर्णयान्वये रद्द करण्यात आले आहेत.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सुंदरखेड (जि.बुलढाणा) येथील निमशहरी पाणीपुरवठा
योजनेच्या कामाची चौकशी करण्याबाबत**

(२३) * १३५५१ श्री.सदाशिव खोत, श्री.नागोराव गाणार, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सुंदरखेड (जि.बुलढाणा) येथे निमशहरी पाणीपुरवठा योजनेच्या कामाची अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण गुणवत्ता परीक्षण व दक्षता पथक, मुंबई यांच्याकडून तात्काळ चौकशी करण्याची मागणी माजी अध्यक्ष, वस्त्रोद्योग महामंडळ यांनी शासनाकडे लेखी निवेदनाद्वारे करून सहा महिन्यांचा कालावधी होऊन देखील अद्याप कोणतीही कारवाई करण्यात आलेली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सुंदरखेड गावांना पाणीपुरवठा करण्यासाठी २०१६-२०१७ मध्ये जलस्वराज्य टप्पा २ अंतर्गत रुपये १५८७.९१ लक्ष मंजूर असून सन २०२० मध्ये या योजनेचे काम पूर्ण होणे आवश्यक असतानाही अद्यापपर्यंत सदरहू योजना पूर्णत्वास आली नसल्यामुळे सर्वसामान्य जनतेला पाण्यापासून वंचित राहावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर योजनेचे ५० टक्के काम पूर्ण नसताना देखील ८० टक्के पेक्षा जास्त रक्कमेची देयके प्रशासनाने ठेकेदारास अदा केली असून सदरहू योजनेमध्ये भ्रष्टाचार झाल्याचे निदर्शनास आल्याने सदर प्रकरणाची सखोल चौकशी करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदरहू योजनेची कामे अपूर्ण असतानाही ठेकेदारास देयके अदा करणाऱ्या संबंधितांविरोधात कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.गुलाबराव पाटील : (१) मा.माजी अध्यक्ष, वस्त्रोद्योग महामंडळ यांनी सुंदरखेड (जि.बुलढाणा) येथील निमशहरी नळ पाणीपुरवठा योजनेची चौकशी करण्याची मागणी केलेल्या लेखी निवेदनाची प्रत विभागास प्राप्त झालेली नाही.

तथापि, मा.डॉ.राजेंद्र शिंगणे, मंत्री, अन्न व औषध प्रशासन यांचे दिनांक ५ जुलै, २०२१ रोजीचे पत्र विभागास प्राप्त झाले आहे.

त्याअनुषंगाने मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण प्रादेशिक विभाग, अमरावती यांचे पत्र क्र.तांशा-११९, दिनांक १४/०१/२०२२ अन्वये अधीक्षक अभियंता, मुख्यालय, मजीप्रा मुंबई यांचेमार्फत सदस्य सचिवांना अहवाल प्राप्त आहे. त्यामध्ये काम संधगतीने होत असून कामाचा दर्जा उत्तम असल्याचे नमूद आहे.

तथापि, सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांच्या मान्यतेने अधीक्षक अभियंता मुख्यालय, यांनी दिनांक ०७ मार्च, २०२२ रोजीच्या पत्रान्वये अधीक्षक अभियंता गुणवत्ता परिक्षण व दक्षता पथक, मजीप्रा, नवी मुंबई यांच्याकडून सदर कामाची चौकशी करून अहवाल सादर करण्याबाबत कळविले आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

जलस्वराज्य-२ कार्यक्रमांतर्गत सुंदरखेड सावळा या निमशहरी नळ पाणीपुरवठा योजनेस दिनांक १२/०६/२०१७ रोजी प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर योजनेचे काम मे-२०२० पर्यंत पूर्ण होणे आवश्यक होते. परंतु नागरिकांच्या विरोधामुळे टाकीची जागा मिळण्यास झालेला विलंब, लॉकडाऊन, तसेच रेतीच्या अनुपलब्धतेमुळे सदरहू योजना विहित कालावधीत पूर्ण होऊ शकली नाही.

सद्यःस्थितीत योजनेचे काम प्रगतीपथावर आहे. तथापि, आस्तित्वातील योजनेद्वारे व खाजगी बोअरद्वारे पाणीपुरवठा होत असल्याने जनतेस पाण्यापासून वंचित रहावे लागले नाही.

(३) हे खरे नाही.

सदर योजनेचे काम भौतिकदृष्ट्या ८०% पेक्षा जास्त पूर्ण झालेले असून ११.२१ % कमी दराच्या रुपये ८७३.३२ लक्ष किमतीच्या निविदेवर आतापर्यंत ६०१.२५ लक्ष किमतीचे देयक अदा करण्यात आलेले आहे. सदर देयक कामाच्या प्रमाणातच अदा केलेले आहे. सदर योजनेमध्ये भ्रष्टाचार झाल्याचे सकृत दर्शनी दिसून येत नाही.

(४) सदर योजनेच्या अपूर्ण कामांचे देयक कंत्राटदारास अदा केलेले नाही. त्यामुळे संबंधितावर कारवाई करणे आवश्यकता नसल्याने कारवाई करण्यात आलेली नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अपंग समावेशित शिक्षण योजना (माध्यमिक स्तर) अंतर्गत विशेष शिक्षकांना थकीत व नियमित वेतन अदा करण्याबाबत

(२४) * १२१४६ श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रवीण दटके, डॉ.परिणय फुके, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.सदाशिव खोत : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अपंग समावेशित शिक्षण योजना (माध्यमिक स्तर) अंतर्गत विशेष शिक्षकांना मा.उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठाच्या आदेशानुसार व तत्कालीन मुख्यमंत्री यांच्या आदेशानुसार पूर्ववत सेवेत रुजू करून घेतले परंतु वेतनाची थकबाकी व नियमित वेतन अदा केले नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मा.न्यायालयाच्या निर्णयानुसार विशेष शिक्षकांना नियम क्रमांक २६ नुसार इतर शाळेत समायोजित न करता कंत्राटी पध्दतीवर नियुक्त करून मा.उच्च न्यायालयाच्या व मा.मुख्यमंत्री यांच्या आदेशाचा अवमान केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मा.न्यायालयाचा अवमान करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्याला निलंबित करा तसेच सदर विशेष शिक्षकांना मा.न्यायालयाच्या व मा.मुख्यमंत्री यांच्या आदेशानुसार वेतनाची थकबाकी व वेतनश्रेणीनुसार नियमित वेतन अदा करून त्यांना इतर शाळेत समायोजित करावे, अशी मागणी नागपूर विभागाच्या शिक्षक लोकप्रतिनिधींनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शिक्षण आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी सदर विशेष शिक्षकांना इतर शाळेत समायोजित करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनास सादर केला असून सदर प्रस्ताव जाणीवपूर्वक प्रलंबित ठेवून कायम स्वरूपी विशेष शिक्षकांना कंत्राटी पध्दतीवर नियुक्ती देण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून मा.उच्च न्यायालयाच्या व तत्कालीन मुख्यमंत्री यांच्या आदेशानुसार विशेष शिक्षकांना थकीत वेतन व नियमित वेतन अदा करून इतर शाळेत समायोजित करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३), (४) व (५) अशाप्रकारची निवेदने शासनास प्राप्त आहेत. तथापि, सद्यःस्थितीत प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

औषध निरीक्षक, अन्न व औषध प्रशासन पदभरती प्रक्रियेतील अनुभवाची अट शिथिल करण्याबाबत

(२५) * ११८९५ श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.सदाशिव खोत : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औषध निरीक्षक, अन्न व औषध प्रशासन गट-ब (जाहिरात क्रमांक २५५/२०२१) पद भरती प्रक्रिया रद्द करण्यात आल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर परीक्षेत असलेली अनुभवाची अट इतर राज्याप्रमाणे (तामिळनाडू, सिक्कीम) शिथिल करण्याची मागणी राज्यातील परीक्षा देणाऱ्या उमेदवारांनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदरहू मागणीच्या अनुषंगाने अनुभवाची अट शिथिल करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. राजेंद्र शिंगणे : (१) शासनाने महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगास केलेल्या विनंतीच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाने औषध निरीक्षक, अन्न व औषध प्रशासन पदाची जाहिरात व भरतीबाबतची पुढील कार्यवाही तुरंत स्थगित करण्यात येत असल्याचे प्रसिध्दीपत्रक दिनांक ११/१२/२०२१ रोजी प्रसिध्द केलेले आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) औषध निरीक्षक पदाचे सुधारित सेवाप्रवेश नियम तयार करण्याची कार्यवाही शासनस्तरावर सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मराठवाड्यातील निजामकालीन शाळांच्या
इमारती दुरुस्तीकरीता निधी देण्याबाबत**

(२६) * ११८७२ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.विक्रम काळे :

सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मराठवाड्यात शासकीय शाळेच्या सुमारे ७५०० वर्ग खोल्या व इमारती ह्या निजामकालीन असल्याने मोडकळीस आल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राजामाता जिजाऊ शैक्षणिक विकास गुणवत्ता अभियानांतर्गत पहिल्या टप्प्यात १७७६ वर्ग खोल्यांची पुनर्बांधणी व दुरुस्ती यासाठी रुपये २०० कोटींची तरतूद करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शाळा पुनर्बांधणी व दुरुस्तीसाठी येणाऱ्या खर्चाच्या ८० टक्के निधी शासन, १० टक्के जिल्हा परिषद व १० टक्के लोकवर्गणीतून करण्याचे नियोजन आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदरहू शाळांच्या दुरुस्तीचा खर्च शासनाने करण्याबाबतचा निर्णय केव्हापर्यंत घेण्यात येणार आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) अंशतः खरे आहे.

मराठवाड्यातील ७१८ शासकीय शाळांच्या एकूण १६२३ निजामकालीन वर्गखोल्या व इमारती मोडकळीस आल्या आहेत.

(२) व (३) १६२३ वर्गखोल्यांच्या पुनर्बांधणीकरीता १६१.६३ कोटी तसेच १०५० शाळांच्या मोठ्या दुरुस्तीकरीता रुपये ३८.३६ कोटी असे एकूण रुपये २०० कोटीच्या प्रस्तावास मान्यता प्रदान करण्यात आली असून त्यापैकी शासनाकडून द्यावयाचा निधी रुपये १६० कोटी आहे व रुपये ४० कोटी जिल्हा परिषदेद्वारे व लोकवर्गणीतून उभे केले जाणार आहेत.

(४) राजमाता जिजाऊ शैक्षणिक गुणवत्ता विकास अभियानांतर्गत निजामकालीन जुन्या व मोडकळीस आलेल्या शाळांच्या वर्गखोल्या दुरुस्ती व पुनर्बांधणीसाठी देण्यात आलेल्या मान्यतेच्या अनुषंगाने रुपये ९२ कोटी निधी वितरित करण्यात आला आहे. तसेच ज्या शाळांमध्ये सुविधांचा अभाव आहे, अशा शाळांमध्ये शासन व जिल्हा परिषदेकडून जिल्हा नियोजन समिती (डीपीसी), जिल्हा परिषद सेस फंड, सी.एस.आर.फंड, लोकप्रतिनिधींचा स्थानिक विकास निधी व १४/१५ वा वित्त आयोग या माध्यमांतून पुरविण्यात येतात.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रत्नागिरी जिल्हा परिषदेच्या शिक्षण विभागातील
रिक्त पदे भरण्याबाबत**

(२७) * १२४९७ अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.प्रसाद लाड, डॉ.परिणय फुके, डॉ.रणजित पाटील, श्री.नागोराव गाणार : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी जिल्हा परिषद प्राथमिक शिक्षणाधिकारीचा पदभार शिक्षण व प्रशिक्षण संस्थेचे प्राचार्य यांच्याकडे तर माध्यमिकचा पदभार कोल्हापूरचे माध्यमिक शिक्षणाधिकारी यांच्याकडे देण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सध्या प्राथमिक शिक्षण विभागातील ८ गटशिक्षणाधिकारी पदे रिक्त असून सुमारे १४० केंद्रप्रमुखांची पदेही रिक्त असल्यामुळे प्रशासकीय कामकाजामध्ये अनेक अडचणी येत असून शिक्षणाधिकारी निशादेवी वाघमोडे यांची उपसंचालकपदी पदोन्नती झाल्यामुळे माध्यमिक आणि प्राथमिकची पदे रिक्त झाली आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदरहू रिक्त पदे भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) शासन निर्णय दिनांक २३/०२/२०२२ अन्वये शिक्षणाधिकारी माध्यमिक व प्राथमिक जिल्हा परिषद, रत्नागिरी ही पदे पदोन्नतीने भरण्यात आली आहेत.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

प्रशासकीय कामकाजामध्ये अडचणी येऊ नयेत यासाठी कार्यरत अधिकारी/कर्मचारी यांचेकडे रिक्त पदांचा अतिरिक्त कार्यभार सोपवून कामकाज पार पाडले जात आहे.

(३) रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

चंद्रपूर जिल्हा परिषदेच्या इलेक्ट्रो क्लोरिनेटर आणि फ्लोराईड रिमुव्हल संयंत्रासाठीच्या निविदा प्रक्रियेत अनियमितता झाल्याबाबत

(२८) * १३१७७ श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जिल्हा परिषद चंद्रपूर अंतर्गत इलेक्ट्रो क्लोरिनेटर आणि फ्लोराईड रिमुव्हल संयंत्रासाठीच्या निविदा माहे नोव्हेंबर, २०२१ मध्ये प्रसिध्द करण्यात आल्या होत्या, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, त्यामध्ये काही आक्षेप व नियमबाहयता झाल्यामुळे सदरहू निविदा रद्द करण्यासाठी संबंधित कार्यकारी अभियंतांनी तत्कालीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना प्रस्ताव सादर केले, परंतु यातील इलेक्ट्रो क्लोरिनेटर संबंधित निविदा रद्द करण्यात येवून दुसरी निविदा कायम ठेवण्यात आली, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, काही दिवसांनी इलेक्ट्रो क्लोरिनेटर संबंधी निविदा ज्या नियमबाहयतेसाठी पूर्वी रद्द करण्यात आली होती त्या अटीसह पुन्हा फेर ई-निविदा जारी करण्यात आली, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदरहू निविदा दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी प्रसिध्द केल्याचे दर्शविण्यात येऊन दिनांक २९ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी संकेतस्थळावर अपलोड करण्यात आली व दिनांक १ डिसेंबर, २०२१ रोजी प्रि.बिड बैठक घेण्यात आल्याने सदरहू निविदा प्रकरणात अनियमितता झाल्याचे निदर्शनास येत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदरहू निविदा प्रक्रिया रद्द करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.गुलाबराव पाटील : (१) जिल्हा परिषद, चंद्रपूर अंतर्गत इलेक्ट्रो क्लोरिनेटरची प्रथम निविदा माहे जुलै, २०२१ दुसरी निविदा ऑक्टोबर, २०२१ व तिसरी निविदा नोव्हेंबर, २०२१ तर फ्लोराईड रिमुव्हल संयंत्राबाबतची निविदा सप्टेंबर, २०२१ मध्ये प्रसिध्द करण्यात आली.

(२) व (३) इलेक्ट्रो क्लोरिनेटरच्या निविदा प्रक्रियेत स्पर्धा न झाल्याने पहिली निविदा रद्द करून फेर निविदा काढण्यात आली. त्यामुळे फेर निविदेबाबत निविदाधारकांनी आक्षेप घेतला, इलेक्ट्रो क्लोरिनेटरबाबतची फेर निविदा रद्द करण्यात आली व तिसऱ्यांदा निविदा काढण्यात आली.

(४) हे खरे नाही.

इलेक्ट्रो क्लोरिनेटरबाबतच्या निविदा सूचना क्र. ५२ बाबतची नोटीस दिनांक २६/११/२०२१ असून दिनांक २७/११/२०२१ रोजी शनिवार व दिनांक २८/११/२०२१ रोजी रविवार सुट्टीचे दिवस असल्याने प्रसिध्दीचा दिनांक २९/११/२०२१ रोजी ठेवण्यात आला. सदर निविदा अल्पमुदतीची असल्यामुळे सात दिवसात दिनांक ०१/१२/२०२१ रोजी प्रि.बिड बैठक ठेवण्यात आली.

(५) सदर इलेक्ट्रो क्लोरिनेटरच्या फेरनिविदेत पात्र ठरलेल्या तीन निविदा धारकांपैकी सर्वात कमी दराने भरलेली निविदा स्वीकारण्यात आली व संबंधित कंत्राटदारास दिनांक ०३/०१/२०२२ रोजी सदर कामाचे कार्यारंभ आदेश देण्यात आले.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई विद्यापीठाशी संलग्नित महाविद्यालयांकडील
थकीत संलग्नता शुल्क वसूल करण्याबाबत**

(२९) * १३४०२ श्री.विलास पोतनीस : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई विद्यापीठाशी संलग्नित असलेल्या अनेक महाविद्यालयांनी संलग्नता शुल्क दिले नसून प्रत्येक महाविद्यालयांकडे किती शुल्क थकीत असल्याचे जाणून घेण्यासाठी मेसर्स जाधव अँड कंपनीची नेमणूक मुंबई विद्यापीठाकडून करण्यात आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मेसर्स जाधव अँड कंपनी यांनी दिलेल्या अहवालानुसार मुंबई विद्यापीठाशी संलग्नित असणाऱ्या एकूण ७७४ महाविद्यालयांपैकी ३२७ महाविद्यालयांकडून रुपये ६१,६५,२८,३५६/- एवढे संलग्नता शुल्क येणे बाकी असल्याचे दिनांक १० फेब्रुवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून मुंबई विद्यापीठाशी संलग्नित महाविद्यालयांकडून थकीत संलग्नता शुल्क वसूल करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.उदय सामंत : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

मेसर्स जाधव अँड कंपनी यांनी दिनांक १५ एप्रिल, २०१९ रोजी दिलेल्या अहवालानुसार ३६० महाविद्यालयांकडून रुपये ६२,२२,११,५६६/- इतके येणे अपेक्षित असल्याचे प्रतिपादन केले आहे, ज्यांचे वस्तुनिष्ठपणे सविस्तर परिक्षण चालू असल्याचे मुंबई विद्यापीठाने नमूद केले आहे.

(३) महाविद्यालयाच्या थकीत शुल्काबाबत विद्यापीठाच्या व्यवस्थापन परिषेदच्या दिनांक २७ नोव्हेंबर, २०२० च्या ठरावानुसार नव्याने समिती गठीत करण्यात आली असून सदर समिती सर्व संलग्नित संबंधित महाविद्यालयांना सुनावणी देऊन नव्याने थकीत रकमेची पडताळणी करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोकणातील पर्यटन वाढीकरीता उपाययोजना करण्याबाबत

(३०) * १२७२० श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.प्रसाद लाड, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.रमेशदादा पाटील, डॉ.परिणय फुके, श्री.सुरेश धस, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.निलय नाईक, श्री.प्रवीण दटके : सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोकणातील पर्यटन वाढण्यासाठी महाराष्ट्र शासन विशेष प्रयत्न करीत आहे, असे सचिव, पर्यटन यांनी माहे मार्च, २०२१ मध्ये Virtual Maritime India Summit मध्ये बोलताना म्हटले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यानुषंगाने गत १ वर्षात कोकणातील किती समुद्रकिनाऱ्यावर पर्यटकांसाठी सोयी सुविधा विकसित करण्यात आल्या, त्याकरीता किती निधी खर्च करण्यात आला, तसेच, स्थानिक नागरिकांना रोजगार उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही करण्यात आली आहे,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोकणातील पर्यटन वाढीकरीता कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.आदित्य ठाकरे : (१) होय.

(२) प्रादेशिक पर्यटन विकास योजना सन २०२१-२०२२ अंतर्गत रायगड जिल्ह्यातील दिवेआगर, हरिहरेश्वर, आक्षी व श्रीवर्धन या समुद्रकिनारी विकास कामांसाठी रुपये ११७२.५१ लक्ष रकमेस प्रशासकीय मान्यता देऊन रुपये ५५५.४९ लक्ष निधी वितरित करण्यात आला आहे.

रत्नागिरी जिल्ह्यातील भाट्ये, आरे-वारे, आबोळगड, कशेळी-अणपुरे व गणपतीपुळे या समुद्रकिनारी विकास कामांसाठी रुपये ७०३.७१ लक्ष रकमेस प्रशासकीय मान्यता देऊन रुपये २९०.०० लक्ष निधी वितरित करण्यात आला आहे.

पालघर जिल्ह्यातील माहिम, शिरगाव, केळवा, मुरबे व झाई या समुद्रकिनारी विकास कामांसाठी रुपये १४८.१४ लक्ष रकमेस प्रशासकीय मान्यता देऊन रुपये ९१.०० लक्ष निधी वितरित करण्यात आला आहे.

सन २०२१-२०२२ मध्ये जिल्हा नियोजन समिती, मुंबई उपनगरकडून जिल्हा वार्षिक योजनेतून अक्सा बीच, मार्वे, मढ, गोरई बीच, बांद्रा येथील पर्यटन विकासाच्या रुपये २१९१.१८ लक्षच्या कामांना मान्यता देण्यात आली आहे.

मालवण नगरपरिषद हद्दीमध्ये पर्यटकांसाठी सोयीसुविधा पुरविण्यासाठी जिल्हा नियोजन समिती, सिंधुदुर्गकडून सन २०२१-२०२२ मध्ये रुपये २००.०० लक्षाची कामे प्रस्तावित करण्यात आली आहेत.

(३) सन २०२१-२०२२ मध्ये प्रादेशिक पर्यटन विकास योजनेतर्गत कोकण विभागातील पर्यटन विकासासाठी रुपये १११७६.१७ लक्ष रकमेच्या कामांना प्रशासकीय मान्यता देऊन सदर कामांसाठी रुपये ४२२३.४९ लक्ष निधी वितरित करण्यात आला आहे.

प्रादेशिक पर्यटन विकास योजनेतर्गत यापूर्वी मंजुरी दिलेल्या कोकण विभागातील पर्यटन विकास कामांसाठी रुपये १०९०.०६ लक्ष उर्वरित निधी सन २०२१-२०२२ मध्ये वितरित करण्यात आला आहे.

केंद्रीय पर्यटन मंत्रालयाच्या “स्वदेश दर्शन” या योजनेतर्गत “सिंधुदुर्ग कोस्टल सर्किट” हा प्रकल्प मंजूर असून या प्रकल्पांतर्गत सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील सागरेश्वर, तारकर्ली, मिठबाव व विजयदुर्ग या समुद्र किनाऱ्यांवर उपाहारगृह, स्वच्छतागृह, निरीक्षण मनोरे, पदपथ, प्रदिपन, रेस्क्यु बोटस् इत्यादी सुविधा पुरविण्यात येत आहेत.

राज्यातील समुद्रकिनारी बीच शॅक्स धोरण राबविण्यास मंजुरी देण्यात आली असून या धोरणांतर्गत प्रथम टप्प्यात गुहागर, आरेवारे (जिल्हा रत्नागिरी), कुणकेश्वर, तारकर्ली (सिंधुदुर्ग), वर्सोली, दिवे आगर (जिल्हा रायगड), केळवा व बोर्डी (जि.पालघर) या समुद्रकिनाऱ्यांवर बीच शॅक्स उभारण्यास मंजुरी देण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भोपतगड किल्ला (ता.जव्हार, जि.पालघर)
परिसराचा पर्यटन विकास करण्याबाबत**

(३१) * १३२१६ श्री.प्रसाद लाड : सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जव्हार (जि.पालघर) तालुक्यातील स्थापनेनंतर ग्रामीण भागातील पर्यटन विकासांतर्गत भोपतगड किल्ला परिसरातील विकासासाठी किमान रूपये दीड कोटी खर्च झाला असून झाप ते भोपतगड दरम्यानचा रस्ता अजुनही खडी मातीचा कच्चा असल्याने तेथील पर्यटन विकासासाठी खर्च होत असताना पूर्ण झालेल्या कामाकडे दुर्लक्ष होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जव्हारपासून १७ कि.मी. अंतरावरील झाप गावापासून तीन साडेतीन कि.मी. अंतरावर असलेल्या भोपतगड या पर्यटन ठिकाणापर्यंत रस्ता तयार करणे, सुशोभिकरण करणे, रस्त्याचे मजबूतीकरण करणे, डांबरीकरण करणे तसेच रस्त्यावर संरक्षण भिंत बांधणे यासाठी सुमारे दीड कोटी रुपयांचा खर्च मागील दोन अडीच वर्षात झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, भोपतगडच्या मार्गावरील झाप ते चिंचपाडा रस्त्याची दुरुवस्था झाली असून गत दहा वर्षात सदरहू रस्ता तयार झाला नसल्याचे तसेच, चिंचपाडा जवळील अर्धा कि.मी. परिसरात निकृष्ट पध्दतीने डांबरीकरण झाले असून उर्वरित दीड कि.मी. भाग डोंगराळ भागात असल्याने त्याठिकाणी कोणत्याही प्रकारचे काम झालेले नाही तसेच, पर्यटन विकासाच्या अनुषंगाने रस्ते, संरक्षण भिंत बांधणे, सुशोभिकरण करणे अशा कारणास्तव खर्च झालेल्या खर्चाचा अपव्यय झाल्याचे ग्रामस्थांचे म्हणणे असून दुर्गम भागातील पर्यटन केंद्र विकसित करताना जव्हारपासून भोपतगडपर्यंतच्या रस्त्यावर दिशादर्शक किंवा पर्यटनस्थळाची माहिती देणारा एकही फलक अस्तित्वात नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, विविध योजनेतून भोपतगड किल्ल्याकडे जाणाऱ्या रस्त्यांची कामे करताना अंदाजपत्रक तसेच इतर मान्यतांवर साखळी क्रमाकांचा उल्लेख नसल्याचे दिसून आले असून ठक्करबाप्पा योजनेतून काम झाल्याचे दाखवून लाखो रुपयांची कामे केली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (५) असल्यास, जिल्ह्यातील पर्यटन विकासासाठी जिल्हा वार्षिक योजनेतून तसेच विशेष योजनेतून कोट्यवधी रुपयांचा निधी खर्च होत असला तरी प्रत्यक्ष पर्यटन स्थळावर त्याचा वापर होत नसल्याचे निदर्शनास आल्याने पर्यटनावर झालेल्या खर्चाच्या लेखापरिक्षणाबाबत किंवा चौकशी समिती गठीत करण्याबाबत मा.पालकमंत्री महोदयांनी आजमितीस कोणतीही कारवाई केलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (६) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून पर्यटन स्थळाचा विकास करण्याकरीता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.आदित्य ठाकरे : (१) नाही.

(२) व (३) जिल्हा नियोजन समिती, पालघरकडून पर्यटनस्थळ विकास योजना सन २०१९-२०२० अंतर्गत झाप ते भोपतगड या ४.०० कि.मी. लांबीच्या व रुपये ४९.९६ लक्ष रकमेच्या रस्त्याच्या कामास मंजूरी देण्यात आली असून त्यापैकी २.८०० कि.मी. रस्त्याचे काम पूर्ण झाले आहे.

भोपतगड या पर्यटनस्थळाकडे जाणाऱ्या रस्त्यावर संरक्षण भिंत बांधणे हे रुपये २४.९८ लक्ष रकमेचे काम पूर्ण करण्यात आले आहे.

जव्हार ते भोपतगड रस्त्यावर दिशादर्शक फलक लावण्याचे प्रस्तावित आहे.

(४) नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

हातकणंगले (जि.कोल्हापूर) तालुक्यातील औद्योगिक वसाहतीतील सांडपाण्यामुळे परिसरातील शेतीचे नुकसान होत असल्याबाबत

(३२) * १३५५५ श्री.सदाशिव खोत, श्री.नागोराव गाणार, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हातकपंगले (जि.कोल्हापूर) तालुक्यातील लक्ष्मी औद्योगिक वसाहत महेश प्रोसेसर प्रा.लि., युनिरोज प्रोसेसर प्रा.लि. व लक्ष्मी को.ऑ. प्रोसेसर प्रा.लि. या कंपनीमधील रसायनयुक्त सांडपाणी तिळवणी गावातील हद्दीतून सोडत असल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०२२ च्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रसायनयुक्त सांडपाणी शेतकऱ्यांच्या शेतात गेल्यामुळे शेतीचे नुकसान होत असून सदर रसायनयुक्त पाणी कायमस्वरूपी बंद व्हावे याकरीता तेथील शेतकऱ्यांची मागणी होत असतानादेखील संबंधित अधिकाऱ्यांनी कोणतीही कारवाई केलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून रसायनयुक्त पाणी बंद होण्याकरीता कार्यवाही करून शेतकऱ्यांच्या मागणीकडे दुर्लक्ष करीत असलेल्या संबंधितांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.आदित्य ठाकरे : (१) हे खरे नाही. तथापि, प्रश्नाधीन विषयाबाबत प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत करण्यात आलेल्या पाहणीदरम्यान मे.इचलकरंजी पावरलूम मेगा क्लस्टर लि. या कारखान्याच्या मागील बाजूच्या संरक्षण भिंतीमधून सांडपाणी तिळवणी नाल्यात जात असल्याचे निदर्शनास आले होते.

(२) व (३) मे.इचलकरंजी पावरलूम मेगा क्लस्टर लि. या कारखान्याच्या मागील बाजूच्या संरक्षण भिंतीमधून सांडपाणी तिळवणी नाल्यात जात असल्याचे निदर्शनास आल्याने महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत सदर उद्योगास दिनांक २८/०९/२०२१ रोजी कारणे दाखवा नोटीस व दिनांक ११/०३/२०२२ रोजी प्रस्तावित आदेश बजावण्यात आले आहेत.

जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी, कोल्हापूर यांच्याकडून प्राप्त अहवालानुसार प्रश्नाधीन परिसरामध्ये रसायनयुक्त सांडपाण्यामुळे शेतीचे नुकसान झाल्याबाबतच्या तक्रारी त्यांच्या कार्यालयाकडे प्राप्त झालेल्या नाहीत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील खाजगी शाळांमधील शिक्षकांना प्रशिक्षित
पदवीधर वेतनश्रेणी देय ठरविण्याबाबत**

(३३) * १२१३० श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेश कराड, श्री.रमेशदादा पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खाजगी शाळांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या सेवा महाराष्ट्र खाजगी शाळांमधील कर्मचारी (सेवेच्याशर्ती) नियमावली १९८१ मधील तरतूदींच्या अधिन असून नियमावली १९८१ मधील अनुसूची ब मध्ये शिक्षक पदाच्या पात्रता अनुसूची क मध्ये देय वेतनश्रेणी निश्चित केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अनुसूची ब मधील शिक्षक पदाच्या पात्रतेमध्ये सुधारणा न करता शासन निर्णय दिनांक १३/०२/२०१३ अन्वये शिक्षक पात्रता परीक्षा (टी.ई.टी.) बंधनकारक करण्यात आली असून अनुसूची ब मध्ये सुधारणा प्रस्तावित करून शासन निर्णय दिनांक ०७/०२/२०१९ अन्वये प्रस्तावित शिक्षक पात्रता परीक्षा (टी.ई.टी.) बंधनकारक करण्यात आली व दिनांक १३/०२/२०१३ चा शासन निर्णय अधिक्रमित करण्यात आला, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासन निर्णय दिनांक १३/०२/२०१३ अधिक्रमित केल्यामुळे दिनांक १३/०२/२०१३ ते दिनांक ०६/०२/२०१९ या कालावधीत नियुक्त झालेल्या शिक्षकांना टीईटी परीक्षा उत्तीर्ण करण्याचे कायदेशीर बंधन नसून दिनांक १३/०२/२०१३ नंतर नियुक्त झालेल्या व शिक्षक पात्रता परीक्षा (टी.ई.टी.) धारण न केलेल्या शिक्षकांचे माहे जानेवारी, २००० पासूनचे वेतन रोखण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, इयत्ता ६ वी ते ८ वी मध्ये शिकविणाऱ्या ३ प्रशिक्षित पदवीधर शिक्षकांपैकी एका शिक्षकाला प्रशिक्षित पदवीधर वेतनश्रेणी व २ शिक्षकांना प्रशिक्षित अपदवीधर वेतनश्रेणी शासन निर्णयाद्वारे देय करण्यात आल्याने शिक्षकांमध्ये असंतोष निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून अनुसूची क मधील तरतूदींचे उल्लंघन करून प्रशिक्षित पदवीधर शिक्षकांना वेतनश्रेणी देय ठरविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) होय.

(२) होय.

(३) हे खरे नाही.

बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ अन्वये शैक्षणिक प्राधिकरण म्हणून घोषित केलेल्या राष्ट्रीय शिक्षक शिक्षण परिषदेने दिनांक २३/८/२०१० च्या अधिसूचनेन्वये प्राथमिक शिक्षकांकरीता शैक्षणिक व व्यावसायिक अर्हता निश्चित करताना, शिक्षकांनी शिक्षक पात्रता परीक्षा (TET) उत्तीर्ण असणे अनिवार्य केले.

याबाबत शासन निर्णय दिनांक १३/२/२०१३ अन्वये तसेच वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या इतर शासन निर्णयांन्वये राष्ट्रीय शिक्षक शिक्षण परिषदेने निश्चित केलेली टीईटी उत्तीर्ण असणे अनिवार्य आहे. त्यामुळे दिनांक १३/०२/२०१३ नंतर नियुक्त होणाऱ्या प्राथमिक शिक्षकांना शिक्षक पात्रता परीक्षा (TET) उत्तीर्ण होणे अनिवार्य आहे.

कार्यरत प्राथमिक शिक्षकांना शिक्षक पात्रता परीक्षा (TET) उत्तीर्ण होण्यासाठी राष्ट्रीय शिक्षक शिक्षण परिषदेने दिलेली मुदत दिनांक ३१/३/२०१९ रोजी संपुष्टात आल्याने टीईटी उत्तीर्ण नसलेल्या शिक्षकांचे वेतन बंद करण्याची सूचना प्राथमिक संचालनालयाच्या दिनांक २४/१२/२०१९ च्या पत्रान्वये देण्यात आली.

(४) व (५) इयत्ता ६ वी ते ८ वी या वर्गांना शिकविणाऱ्या पदवीधर शिक्षकांपैकी १/३ शिक्षकांना सेवाज्येष्ठतेनुसार पदवीधर वेतनश्रेणी देण्याची तरतूद शासन निर्णय दिनांक १३/१०/२०१६ अन्वये करण्यात आली आहे.

**वाशाळा (ता.जव्हार, जि.पालघर) परिसराच्या पर्यटन
विकास निधीमध्ये गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

(३४) * १३२३८ अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.प्रसाद लाड,
डॉ.परिणय फुके : सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील
काय :-

(१) वाशाळा (ता.जव्हार, जि.पालघर) येथे पर्यटन विकासाच्या कामासाठी
कोट्यवधी रुपयांचा निधी खर्च झाला असून सदरहू परिसराचे सुशोभिकरण
करण्यात आले नसल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान
निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ग्रामीण भागात सूर्यमाळ, जव्हार आदी ठिकाणी पर्यटन
विकासाच्या नावाखाली गैरव्यवहार होत असून जिल्हा प्रशासन त्याकडे दुर्लक्ष
करीत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत
काय आढळून आले, तदनुसार सदरहू निधी प्रकरणात गैरव्यवहार
करण्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.आदित्य ठाकरे : (१) नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई विद्यापीठाच्या कलिना संकुलात पाणथळ
क्षेत्रावर भराव टाकून बांधकाम केल्याबाबत**

(३५) * १३५३७ श्री.विलास पोतनीस, श्री.सुनिल शिंदे : सन्माननीय उच्च व
तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई विद्यापीठाच्या कलिना संकुलात पाणथळ क्षेत्रावर भराव टाकून बांधकाम करण्यात आल्याचे दिनांक १ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त जागेच्या जैवविविधता अहवालात पाणथळ क्षेत्र नोंद असतानाही मुंबई विद्यापीठाने सदरहू जागा भाड्याने दिली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार उक्त प्रकरणातील दोषी अधिकारी/कर्मचाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.उदय सामंत : (१) हे खरे नाही.

- (२) सदरची जागा पाणथळ स्वरूपाची नसून, उच्चदाब तारांच्या खालील वापरात नसलेली जागा काही अटी व शर्तीच्या अधिन राहून भाडेतत्वावर उपलब्ध करून दिली आहे.
- (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नांदेड शहरातील "उर्दु घर" इमारतीचे बांधकाम
निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत**

(३६) * १३३७२ श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.सुरेश धस, श्री.सदाशिव खोत, श्री.प्रसाद लाड, श्री.गोपिचंद पडळकर, डॉ.रणजित पाटील, श्री.निलय नाईक, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेशदादा पाटील, अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नांदेड शहरामध्ये उर्दु भाषेच्या संवर्धन व विकासासाठी रुपये ८ कोटी २० लाख खर्च करून बांधण्यात आलेल्या उर्दु घराचे उद्घाटन होवून ६ महिने होण्यापूर्वीच इमारतीला भेगा पडल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू इमारतीच्या निकृष्ट दर्जाच्या बांधकामासंदर्भात तेथील नागरिकांनी तक्रार करूनही संबंधित अधिकारी त्याकडे दुर्लक्ष करीत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार सदर इमारत बांधकामाच्या दर्जाबाबत चौकशी करून संबंधित दोषी कंत्राटदाराविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री.नवाब मलिक : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) नाही.

(३) होय. सदर प्रकरणी जिल्हाधिकारी, नांदेड यांच्याकडून प्राप्त अहवालानुसार सदरचे काम पूर्ण होऊन आजमितीस ५ वर्षांपेक्षा जास्त कालावधी झालेला आहे.

यासंदर्भात प्राप्त झालेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या संबंधित उप अभियंता आणि शाखा अभियंता या तांत्रिक अधिकाऱ्यांनी पुनश्च: इमारतीची पाहणी केली असून त्या विभागाच्या अहवालानुसार सदर इमारतीचे छत सपाट असून सुस्थितीत आहे. त्याला कोणत्याही प्रकारच्या भेगा पडलेल्या नाहीत किंवा गिलावा कोसळलेला नाही. बाहेरील बाजूने पाहिल्यावर गोलाकार/घुमटाच्या आकाराचे छत दिसते. सदरचे घुमटाच्या आकाराचे छत R.C.C. प्रकारचे असून, केवळ Elevation (देखावा) साठी तयार करण्यात आलेले आहे. वातावरणातील/ तापमानातील बदलामुळे काही कालावधीने सामान्यतः Surface Cracks पृष्ठभागावर आढळून येतात. तसे ते घुमटाकार छताच्या गिलाव्यावर आढळून आले असून, गिलावा कोसळल्याने छत धोकादायक आहे या म्हणण्यात कोणतेही तथ्य आढळून आलेले नाही.

उर्दु घराच्या इमारत बांधकामाच्या विविध टप्प्यांवर आवश्यकतेनुसार चाचण्या घेण्यात आल्या असून सदरचे बांधकाम निकषांनुसारच पूर्ण झाले आहे व सदरची इमारत धोकादायक स्थितीत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सावंगी मग्रापूर (ता.चांदूर, जि.अमरावती) ग्रामपंचायतीस
पाणीपुरवठा योजना मंजूर करण्याबाबत**

(३७) * १३३४७ श्री.प्रसाद लाड, डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे : सन्माननीय

पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चांदूर (जि.अमरावती) तालुक्यातील सावंगी मग्रापूर ग्रामपंचायतीमधील वॉर्ड क्र. १ मध्ये मागील १ महिन्यांपासून नळाद्वारे होणारा पाणीपुरवठा बंद करण्यात आल्याने तेथील ग्रामस्थांना पाण्यासाठी वणवण करावी लागते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सावंगी मग्रापूर ग्रामपंचायतीच्या वॉर्ड क्र. १ मधील ग्रामस्थांना नवीन नळपाणी योजना मिळावी, तसेच नियमित व सुरळीत पाणीपुरवठा सुरु करण्यासाठी मागील १ वर्षांपासून तहसिलदार, चांदूर रेल्वे, गटविकास अधिकारी, पंचायत समिती, चांदूर रेल्वे आदींकडे सातत्याने मागणी व तक्रारी करूनही त्याकडे दुर्लक्ष झाल्याने वॉर्डतील नागरिकांनी दिनांक २ फेब्रुवारी, २०२२ पासून गावाबाहेरील विहिरीनजीक ठिय्या आंदोलन सुरु केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू ग्रामपंचायतीतील अन्य वॉर्डमध्ये नियमित, सुरळीत व मुबलक पाणीपुरवठा सुरु असताना केवळ वॉर्ड क्र. १ मध्ये मागील १ महिन्यांपासून पाणीपुरवठा बंद करण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार वॉर्ड क्र. १ मध्ये विनाविलंब सुरळीत व नियमित पाणीपुरवठा होण्याच्यादृष्टीने कार्यवाही करून संबंधितांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.गुलाबराव पाटील : (१) नाही.

(२) हे अंशतः खरे आहे. नविन पाईपलाईन टाकून प्रत्येक घराला कनेक्शन देणे, नवीन पाण्याची टाकी व बसविलेले व्हॉल काढणे याची मागणी केली आहे.

(३) व (४) सदर वॉर्ड क्र. १ मध्ये एकूण ९१ कुटुंब राहत असून ५४ कुटुंबांना नळ कनेक्शन देण्यात आले आहे. सद्यःस्थितीत असलेल्या पाईपलाईन कालबाह्य असल्याने नवीन कनेक्शन देणे शक्य नसल्याचे गटविकास अधिकारी यांच्या तपासणीत दिसून आले आहे.

सदर गावाकरीता जलजीवन मिशन व ग्रामपंचायत वित्त आयोग यांचे संयुक्त निधीमधून रेट्रोफिटिंग अंतर्गत योजना प्रस्तावित असून योजनेच्या रुपये २४,६७,६४९ किंमतीच्या अंदाजपत्रकास जिल्हा परिषद अमरावती स्तरावरून प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे. सदर कामाचा कार्यरंभ आदेश दिनांक २४/०२/२०२२ रोजी देण्यात आला असून तात्काळ काम सुरु करण्याचे दृष्टीने कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

श्री.राजेन्द्र भागवत
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.

मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.